

Vážení čtenáři,

v závěrečném čísle se ohlédneme za některými svátečními aktivitami v Barokní sýpce Luděřov, Muzeu Litovel, krásnou vánoční atmosféru přineslo také Sváteční zastavení v rozsvíceném muzeu kočárů s Václavem Obrem. Pro hodnocení našich úspěchů a neúspěchů v mezinárodním měřítku Vám v závěru roku s potěšením nabídneme tradiční porovnání uznávaného lektora cizích jazyků Karla Tichého. Knihovna města Olomouce otevírá např. ve své pobočce Jungmannova zajímavý cyklus přednášek

a seminářů na téma zakládání komunitních zahrad a permakultury. Středisko ekologické výchovy Iris v Prostějově nás pozve na procházku Holickým lesem i do ornitologické stanice ORNIS v Přerově, zajímavý bude pěvecký recitál v koncertním sále zámku v Konici. Ve Velké Bystřici se v Hotelu Zámek chystá městský ples s bohatým programem i tombolou. V barevné verzi můžete náš měsíčník sledovat na www.kcolomouc.cz. Šťastný vstup do nového roku přeje

Redakce

- Drobné památky Otonovic
- Vánoce pro ptáky
- Ekocentrum Iris
- Knihovna města Olomouce
- Fortoviny rekapituluji
- Cenu Křesadlo 2024 získali dobrovolníci
- Akce ve Velké Bystřici
- Oživlá řemeslak
- TIC Konice
- Dříve a nyní
- Slavnostní mše svatá za našeho legitimního krále, JCKV Karla Habsbursko-Lotrinského

Luděřovská sýpka

Barokní sýpka v Luděřově je pozůstatkem opevněného panského dvora ze 14. stol. s dvěma tvrzemi. Nachází se na trase obchodní stezky, dnes zvaná Trstenická a jež svoji existencí přispívala k bezpečnosti obchodníků a poutníků v tomto kraji. V původním záměru obce byla likvidace této budovy, neboť podle názoru části obyvatel hyzdila obec.

Naštěstí se našlo pár lidí, kteří v budově viděli historickou památku připomínající historii kraje. Po stavebně historickém průzkumu pracovníky Památkového ústavu v Olomouci a po podání návrhu na její vložení do Ústředního seznamu kulturních památek České republiky, byla otevřená cesta k její záchraně. Památka byla zapsá-

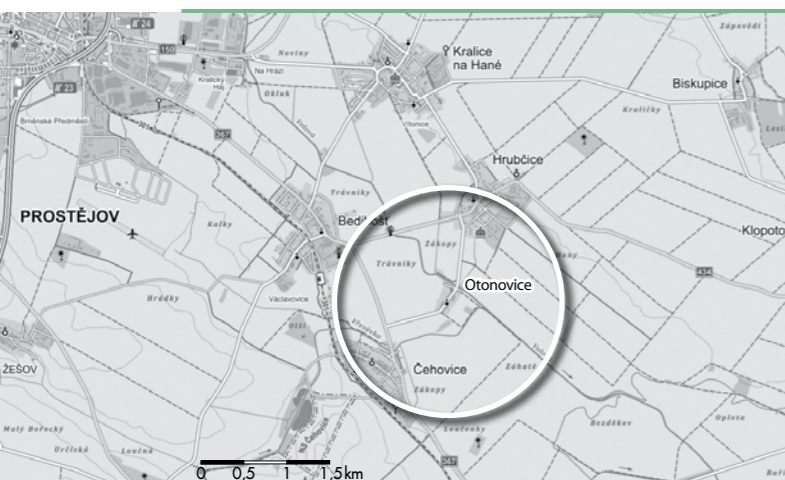
na 7. 2. 2007 a tímto novodobým rodným listem počala její nová historická etapa, za kterou stojí nadšení několika lidí a pochopení okolí, příznivců a sponzorů. Této památce se ujalo občanské sdružení „U nás“, založené v roce 2006, později transformovaného dle zákona do zapsaného spolku (www.luderov.cz). Díky jejich neutuchající péči jsme měli i my možnost strávit nádherný adventní večer 22. prosince v nově rekonstruovaných prostorách a společně

obdivovat umění Smíšeného pěveckého sboru Příkazy pod vedením sbormistryně Mgr. Ivety Navrátilové.

Foto: Dagmar Tichá

Prostějov jih Drobné památky Otonovic

Kaple sv. Cyrila a Metoděje na návsi

*Otonovští ragani
snědle koňa za dva dni,
neměle ho dosti
snědle ai kosti*

tak pokřikovali čehovští na otonovické – úryvek z knihy Ondřeje Příkryla Meze chasó

Vesnička Otonovice patří jako místní část k Hrubčicím a najdeme ji u silnice z Hrubčic do Čehovic asi 6 kilometrů východně od centra Prostějova. Její malý katastr má tvar klínu a leží celý v zaplavovaném území u řeky Valová. Dříve se tu rozkládala slepá ramena a louky, v letech 1911–1912 došlo k regulaci řeky a dnes jsou tu úrodná pole.

Obec je poměrně nová, byla postavená na pozemcích hrubčického kapitulního dvora v letech 1787–1797. Tehdy dostalo dvacet pět rolníků po dvanácti měřicích půdy a rychtář dostal dvojnásobek. Název Otonovice dostaly podle jména kapitulního děkana Oty Minkwitzze svobodného pána z Minkwitzburgu, Hrubčice byly tehdy jeho osobní prebendou. Majitelem vesnice byla až do zrušení poddanství olomoucká metropolitní kapitula. Faru mají vesničané v Kralicích na Hané, kostel a hřbitov v Hrubčicích.

K výročí sto let od vzniku obce si otonovičtí postavili na místě staré zvonice na návsi novou kapli zasvěcenou sv. Cyrilovi a Metoději. Po vzniku vesnice tu stála dřevěná zvonička, kterou v roce 1808

nahradila zděná stavba. Nová kaple s věží zvonice mohla sloužit i bohoslužbám a byla slavnostně vysvěcena 5. července 1888. Na oltáři je umístěn obraz svatých Cyrila a Metoděje. Za druhé světové války byla kaple při přechodu fronty těžce poškozená, byla přitom zničena střecha a věž. Po válce byla opravena a dnes slouží kaple se zvonkem ve zvonici svým občanům.

Ke kapli se vztahuje povídka „Zvonice“ v knize Meze Chasó Ondřeje Příkryla. Podle ní se čehovští a otonovičtí rádi dobírali. Za to, že čehovská chasa kradla na otonovických polích, je chytli, svlékli donaha a poslali domů. Čehovští jim za to potom provedli důmyslný kousek – provazy svázali do klubka, v noci uvázali tenký

Drobné památky Otonovic

Obraz sv. Cyrila a Metoděje na oltáři kaple

Řeka Valová u Otonovic

provázek na zvonek ve zvonici a po korunách lip, které tehdy rostly na návsi, jej vedli až na konec vesnice. Tam se schovali do příkopu a v hluboké noci zvonili. Poprvé, jako že hoří – lidé vyběhali, ale nic nezjistili, podruhé zvonili proti bouři a kroupám, zase nic – obviněn byl zvoník a potřeť, když utrhli provaz, aby se na ně nepřišlo. Celá vesnice byla na nohou, vyslyšeli zvoníka, ale na nic nepřišli. Čehovští se přiznali až později a celé okolí se prý otonovickým smálo.

Před kaplí na návsi stojí druhá památka – kamenný kříž, který pochází z roku 1881. Ke cti a chvále Boží jej postavili manželé Jan a Terezie Loubalovi z Otonovic.

Třetí drobnou památku, která se vztahuje k Otonovicím, musíme hledat v sousedních Hrubčicích. Ve vchodu do školy je umístěna pamětní deska, která je věnovaná

obětem první světové války. Na desce je uvedeno: „Památce padlých a zemřelých vojáků z Hrubčic a Otonovic ve světové válce 1914–1918 věnují spoluobčané“. Je zde 13 jmen padlých z Hrubčic a 4 jména padlých mužů z Otonovic.

Před zbrojnicí byla v roce 1939 při slavnosti dožíněk zasazena památná lípa, kterou tam můžeme vidět dodnes. Přírodní zajímavostí je také biokoridor s umělým kopcem, který byl navršen u řeky Valová.

Vesničku Otonovice stihalo za její krátkou existenci mnoho pohrom. Byly to časté povodně, pobyt pruských vojsk v roce 1866 a cholera v letech 1830, 1831 a 1866. V obecní kronice Otonovic je také popsán hrozný požár, který vypukl 28. dubna 1852 v poledne. Velký požár začal v Kralicích a za strašného vichru přeskočil na sousední Vítovice. Otonovičtí muži běželi pomáhat do Vítovic, ale mezitím

jej vítr přenesl na hospodu v Otonovicích. Od ní chytly sousední střechy a hořela celá vesnice. Zemřeli při ní manželé Skopalíkovi, když chtěli zachránit svých 100 zlatých z truhly ukryté v domě. Při požáru zahynul veškerý dobytek – 24 krav, dva koně, hříbata, prasata a také všichni psi a kočky ve vesnici. Poslední pohromou bylo ostřelování vesnice na konci druhé světové války.

Ze všech pohrom se zdejší obyvatelé vzpamatovali, opravili si kapličku i své domy a dnes je to úhledná vesnička na břehu řeky. Uprostřed zeleně je vypíná umělý kopec, z kterého se můžete rozhlédnout na okolní krajinu. Když přijdete na svátek sv. Cyrila a Metoděje, můžete tu zažít slavné hody se mší svatou v kapli a vyhrávající kapelou pana Jecha z Kralic.

Ján Kadlec

Kamenný kříž z roku 1881 před kaplí

Věnovací nápis na podstavci kříže

Lípa u zbrojnice

Umělý kopec u Valové

Biokoridor u Valové

Moravský ornitologický spolek – středomoravská pobočka ČSO

Bezručova 10
750 02 PŘEROV 1
Česká republika

tel.: +420 776 746 980 – nonstop
tel.: +420 606 324 763 – kontaktní osoba pro média
e-mail: info@mos-cso.cz

Bankovní spojení: 32434831/0100
www.mos-cso.cz

Vánoce pro ptáky. Připravte opeřeným sousedům nadílku, která je potěší, vyzývají ornitologové veřejnost

Praha, 9. prosince 2024. Vytvořit krmítko, zasypat do něj a pak už se těšit z malých opeřených strážníků, to patří k oblíbeným zimním činnostem v mnoha českých domácnostech. I příkrmování ptáků má však svá pravidla, abychom ptákům opravdu pomohli a naopak neublížili, upozorňuje Česká společnost ornitologická (ČSO). Podle ornitologů je při příkrmování důležitá především hygiena, kvalita nabízené potravy a bezpečné umístění krmítka. Podrobnější informace s návody a pozvánku na sčítání ptáků 10.–12. ledna najdou lidé na ptacihodinka.cz.

Co by si asi ptáci přáli k Ježíšku? To je otázka, nad kterou ornitologové nemusejí dlouho přemýšlet. „Díky pozorování ptáků v zimním období lze vysledovat, co které druhy preferují a jak je můžeme ideálně podpořit, aby se jim dařilo. Pěkným příkladem je kos černý, který si oblíbil jablka. Pokud máme na zahradě strom, na kterém jsou ještě jablka, můžeme očekávat, že v průběhu zimy nás navštíví hejno kosů, případně jejich příbuzných – drozdů kvícal. Nechme proto na zimu pár jablek neotrhaných či nesebraných, potěšíme tím nejenom kosy,“ vysvětluje Dita Hořáková z ČSO.

Čím pestřejší zahradu budeme mít, tím více ptačích druhů můžeme v zimě pohostit. „Stehlíci rádi přiletí na semínka trvalky, bodláků a pcháčů. Je velmi dobře, že mnoho měst zakládá trvalkové záhony,

kteří se nesečou a pak nechají na zimu ladem. V chladném období se tady můžeme setkat nejen se stehlíky, ale i dalšími ptačími druhy, které jinak žijí spíše v zemědělské krajině. Příbuzní stehlíků čičci si pochutnají na semínkách olší a bříz a hýli zase na nažkách javorů a jasanů. Bobule břechtanu jsou pochoutkou pro celou řadu ptáků včetně atraktivních červenek. Na plodech přísavníku lze při troše štěstí zastihnout rehka domácího, ptáka roku 2024, který stále častěji v Česku zimuje a jehož výskyt aktuálně sledujeme v programu Rehci v zimě,“ doplňuje Hořáková.

Osvědčenou nadílkou pro mnoho ptačích druhů je slunečnice, která poskytuje vhodný zdroj tuku. „Někteří lidé pěstují na zahradě slunečnice s cílem pohostit v zimě ptáky. Je to pak krásná podívaná sledovat, jak ptáci obratně šplhají po velkém květu a vytahují jednotlivá semínka. Pokud takovou možnost nemáme, slunečnici lze samozřejmě sehnat ve velkých baleních, která vystačí na celou zimu,“ sděluje Hořáková.

Vhodnou potravu pro ptáky, zvláště v období mrazů, jsou tuková krmítka. „Koupíme je v podobě koulí, koláčů i peletek, mnohdy i obohacené hmyzem či ořechy. Doporučujeme dívat se na složení a vybírat takové, kde není palmový tuk. Takové výrobky jsou nekvalitní a ptáci je dokonce často odmítají. Rozhodně také pořizujeme lojové koule bez zbytečných

sítěk. Někteří lidé v dobré víře vyvěsí sítěky s tukem do přírody, ale už je pak neseberou, takže tu visí klidně několik měsíců. Jednak je to zbytečný plast, do kterého se ptáci mohou zamotat a jednak, pokud spadnou, je mohou spolknout psi, ježci či jiní savci,“ říká Hořáková.

Vhodným vánočním dárkem pro ptáky i lidi je nové krmítko. „Pokud ho pořizujeme, doporučujeme sáhnout po takovém, které se bude dobře čistit a ptáci se na něm nebudou shlukovat v hejnech. Ve velkých otevřených krmítkách totiž ptáci často šlapou v potravě či trusu, jsou v těsném kontaktu a kvůli tomu se mezi nimi rychle šíří případné choroby, jako je například trichomonóza. Trpí na ni především zvonci zelení, ale přenášet se může i na jiné druhy. Nemocný pták je načepýřený, malátný, apatický. Při náka-

Vánoce pro ptáky. Připravte opeřeným sousedům nadílku, která je potěší, vyzývají ornitologové veřejnost

ze okamžitě odstraníme krmítka ze všech míst. Vydrhneme je a vydezinfikujeme, důkladně opláchneme a necháme vyschnout. Znovu začneme krmit nejdříve za 14 dní. Zároveň výskyt nemoci ohlásíme ČSO,“ sděluje Filip Tuháček, který má v ČSO na starosti programy občanské vědy včetně Ptačí hodinky.

Při výběru krmítka bereme do úvahy jeho praktičnost a bezpečnost pro ptáky. „Dřevo i plast jsou vhodnější materiály, než třeba kov, který může namrzat a klouzat. Krmítko by mělo mít střechu, která přesahuje přes základnu – chrání tak potravu před deštěm a sněhem. Vlhká potrava se může rychleji kazit a působit ptákům zažívací potíže. Velmi praktická jsou také krmítka tubusová, která dobře chrání potravu před znečištěním. Navíc se u nich ptáci příliš nepotkávají a minimalizuje se tak přenos infekcí,“ dodává Tuháček.

Krmítka umísťujeme na klidné a dobře přehledné místo, nejlépe ve stínu, odkud mají ptáci rozhled a mohou včas uniknout před případnými predátory. „Velké skleněné plochy v blízkosti krmítka zabezpečíme záclonami nebo nálepkami v rozestupu alespoň 10 centimetrů. Před zasypáním do krmítka ověříme, že krmivo není zkažené, žluklé či plesnivé,“ zdůrazňuje Hořáková.

Zájemci o pozorování ptáků se každoročně v lednu mohou zapojit do programu Ptačí hodinka, který pořádá Česká společnost ornitologická. Sedmý ročník

bude 10.–12. ledna. Minulého ročníku se zúčastnilo rekordních 35 tisíc lidí, kteří pozorovali 792 tisíc ptáků. První příčku v počtech pozorovaných ptáků obsadila sýkora koňadra, za ní se umístili vrabec polní, vrabec domácí, sýkora modřínka a kos černý.

Další informace

Už nyní je možné přihlásit se k odběru novinek na ptacihodinka.cz, kde lidé zároveň najdou:

- informace ke sčítání,
- materiály k určování ptáků,
- videonávody,
- výukový program pro školy,
- výsledky minulých ročníků.

Soutěž

Všichni účastníci Ptačí hodinky mohou vyhrát některou z tématických cen. Do losování postoupí každý účastník bez ohledu na počet odeslaných pozorování. Pro účast

v soutěži stačí pouze na konci sčítacího formuláře zaškrtnout, že se soutěže chcete zúčastnit a vyplnit své kontaktní údaje. Více informací o soutěži na ptacihodinka.cz/soutez/.

Kontakty pro další informace:

Dita Hořáková, horakova@birdlife.cz, 774 447 138
Filip Tuháček, tuhacek@birdlife.cz, 775 560 388

Fotografie ke stažení: <https://bit.ly/ptaci-hodinka>

ZOO Olomouc děkuje za rok 2024

Vážení přátelé, příznivci a podporovatelé olomoucké zoologické zahrady,

letošním rokem jsme dokončili budování inženýrských sítí. Děkujeme Vám za trpělivost a shovívavost při pobytu v areálu. Neméně Vám děkujeme za Vaši přízeň, které se zahrada těší. Vaší zásluhou je vidět, slyšet podstatně více než-li bez Vás. Tvoříte most z místa na Svatém Kopečku kdekoliv k lidem, které sem díky své práci zvete. Necht' je váš profesní i osobní život bohatý na vše, co si sami přejete.

Bude nám potěšením setkávat se s Vámi i v roce nadcházejícím.

S přáním všeho dobrého

Vaše Zoo Olomouc

Iveta Gronská
tisková mluvčí, marketing
+420 608 101 325

ČSOP – Ekocentrum Iris plánuje na leden tyto akce:

Z Brodku do Citova

středa 8. ledna

Výcházka nejen pro seniory nás tentokrát zavede do Brodka u Přerova a blízkého Citova. V Brodsku si prohlédneme unikátní zvonkohru, poté se vydáme do Citova. Najdeme zde galerii železných soch vytvořených místním amatérským kovářem, toho navštívíme i v jeho dílně. Ráno společný odjezd autobusem do Brodka u Přerova v 10:00 (st. č. 3). Návrat z Citova do 14:30 hod. Délka trasy 4 km. Poplatek 40 Kč.

Z Běleckého mlýna na Stražisko

středa 15. ledna

Výcházka nejen pro seniory povede od Běleckého mlýna podél toku říčky Romže na Stražisko. V případě horšího počasí ukončíme vycházku v Ptnském Dvorku. Ráno společný odjezd vlakem v 9:05 do zastávky Zdětín, návrat ze Stražiska nejpozději ve 13:30. Délka trasy 6 km. Poplatek 40 Kč.

Zimní královna

sobota 18. ledna

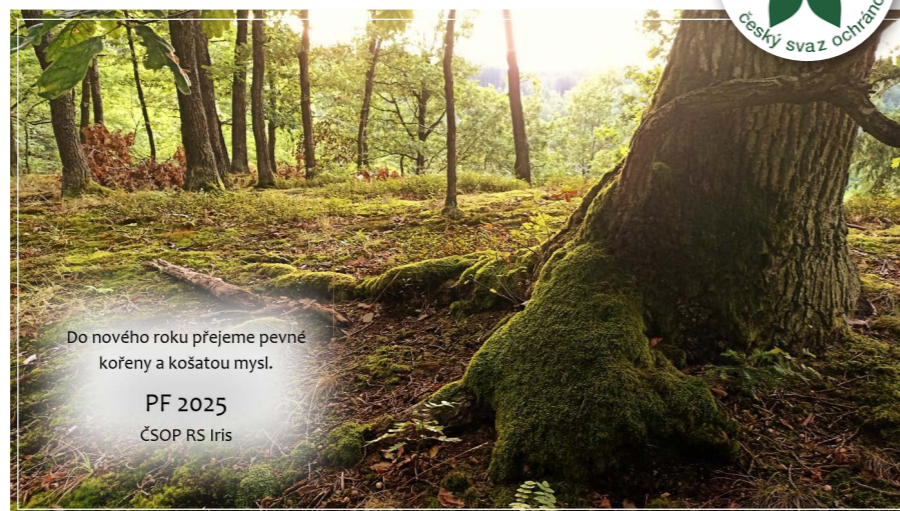
Výcházka pro rodiny s dětmi povede na Záhoří a bude doplněna různými hravými aktivitami na téma zimy. Ráno sraz v Domamyslicích na aut. zastávce MHD v 9 hod. Odtud se vydáme na Záhoří, kde budeme hledat Zimní královnu a plnit připravené úkoly. Na závěr nás ve starém lomu čeká ohýnek, na kterém si mohou zájemci opět špekáčky. Ukončení vycházky opět v Domamyslicích kolem 12. hodiny. Poplatek 60 Kč/dítě.

Ornis v Přerově

středa 22. ledna

Výcházka nejen pro seniory zamíří do Přerova, kde navštívíme nově zrekonstruovanou budovu Ornitologické stanice ORNIS se stálou expozicí Ptáci Česka. Vstupné senioři 40 Kč, ostatní 80 Kč. Ráno společný odjezd do Přerova autobusem v 8:45 (st. č. 3), návrat do Prostějova dle zájmu do 14 hod. Poplatek 40 Kč.

Akce Ekocentra Iris finančně podporuje **Statutární město Prostějov**.

Dobroty pro ptactvo

pátek 24. ledna od 16 hod. v Ekocentru Iris
Tvořivá dílna, při které nás čeká nejen vyrábění dobrot pro zimní přikrmování ptáků (závěsná krmítka z proutí, řetězy, sušenky a různé druhy tukových krmítek), ale i hravé aktivity o našich ptáčích. Materiál na výrobu bude zajištěn. Poplatek 60 Kč/osoba.

Holice

středa 29. ledna

Výcházka nejen pro seniory do Holice, místní části Olomouce. Vydáme se přes Holický les a areál Amerika do centra Holice na naves Svobody. Procházku zakončíme v průmyslové části Holice se zajímavými budovami staré sladovny a pivovaru. Ráno společný odjezd vlakem v 8:59 do Olomouce. Návrat do Prostějova mezi 13. a 14. hod. Délka trasy 5-6 km. Poplatek 40 Kč.

PŘIPRAVUJEME:

Mravenečci

Kroužek pro rodiče s dětmi ve věku 1 až 5 let zaměřený na povídání o přírodě, pohyb, tvoření, pokusy pro nejmenší, hry venku i uvnitř atd. Schůzky každý čtvrtek 15:00 – 16:30 od 13. února

do 12. června. Čekají nás aktivity na zahradě, každý týden malé tvoření, povídání o zvířátkách i o stromech, herna se spoustou pěkných hraček i hry smyslové a dobrodružné. Při našich pravidelných schůzkách počítáme se zapojením rodičů do her i do tvoření. Kroužek je vhodný také pro sourozence. Platba 1000 Kč/ pololetí (rodič + max. 2 děti). Přihlášky na www.iris.cz.

Příměstský tábor o jarních prázdninách:

Zvířátka v zimě

3. – 7. února

Zima je pro některé živočichy obdobím odpočinku a zimního spánku. Některá zvířátka však v zimě nespí – naopak mají spoustu práce. Co všechno se děje v tuto dobu v přírodě se dozvíte na našem příměstském táboře. Čeká nás spousta zajímavostí, her, vyrábění, výletů a těšit se můžete i na živé zvířátka! Tábor je určen žákům 1.-5. třídy. Cena 2500 Kč (2 svačiny, oběd, pitný režim). Přihlášky přijímáme do 24. ledna na www.iris.cz.

Kontakt:
ČSOP, Ekocentrum Iris
Husovo nám. 67,
796 01 Prostějov
tel. 603 730 594, 737 898 777
e-mail: iris@iris.cz
www.iris.cz, FB: Ekocentrum Iris

Knihovna města Olomouce

každé pondělí | 15:00

nám. Republiky – **H.A.C.K. klub** – klub pro mladé od 10 let. Playstation, 3D pera a 3D tisk, virtuální realita, programování robotů, ... Přihlášky 585 545 123, dospel@kml.cz

7. 1. | 17:00

nám. Republiky – **Hudební večery s MFO: Setkání s perkusemi** – odborník na bicí nástroje Vlastimil Oulehla představí známé i neznámé perkusní nástroje nejen slovně, ale i prostřednictvím hudebních ukázek

14. 1. | 16:00

nám. Republiky – **Tvorba vision boardů** – kreativní dílna pro dospělé, kde si můžete vyrobit koláž zachycující své sny a plány

14. 1. | 16:30

pobočka Jungmannova – **Zahradní Čtení pro všechny** – nový celoroční cyklus přednášek a workshopů, tentokrát s tématem komunitní zahrady, permakulturní etiky a způsobů zakládání jedlého lesa, doplněný krátkým filmem "Příběhy lesních zahrad". Besedu povedou Veronika Zahradková a Anna Kubica. Cyklus souvisí s nově vzniklou komunitní zahradou u pobočky.

16. 1. | 10:00

nám. Republiky – **QR kódy a placení pomocí QR kódu** – díky organizaci SeniorOn si bez stresu a s kvalitní lektorkou vyzkoušíme všechny výhody QR kódu

20. 1. | 15:00 – 18:00

nám. Republiky – **Deskovky** – pozvánka pro každého, kdo má chuť si společně zahrát klasické i nové stolní hry. Ty si lze půjčit domů.

22. 1. | 10:00

nám. Republiky – **Bookstart: Učíme se s Ferdou** – setkání nejmladších dětí s doprovodem v rámci projektu S knížkou do života. Rodiče potěšíme tipy na zajímavé dětské knihy.

28. 1. | 16:30

pobočka Jungmannova **Měsíc: přirozená družice Země** – amatérský astronom Josef Masničák představí těleso, na kterém stanul člověk, a přesto o něm stále všechno nevíme.

DÍLNIČKY PRO DĚTI

• 7. 1. | 14:00 – 17:00

nám. Republiky – **Sněhuláci** – výtvarné hraní s motivem sněhuláka

• 14. 1. | 14:00 – 16:00

pobočka Holice – **Zimní motivy** – práce s 3D perem

• 20. 1. | 14:00 – 16:00

pobočka Jungmannova – **Vločky z papíru**

• 28. 1. | 13:00 – 18:00

pobočka Holice – **Vyrob si svého tučňáka** – pro děti od tří let

SOUTĚŽE

• nám. Republiky – **Soutěž o knihu Jo Nesbøho** – soutěžní arch najdete v prostorách oddělení pro dospělé čtenáře

• nám. Republiky – **Čtenářská výzva 2025** – celoroční soutěž spojená se čtením „zvláštních“ knih

• pobočka Neředín – **Veršované hádanky** – hádání poeticky ukrytých zvířátek

VÝSTAVY

• náměstí Republiky zdobí velkoformátová díla Veroniky Beránkové zabývající se akční malbou abstraktních meditačních krajin a land artem.

• pobočka Brněnská zve na obrazy malované pastely a olejem od Tatyany Eichertové a Daniely Štefanové z amatérské tvůrčí skupiny Olomoučtí. Vernisáž 14. 1. | 17:00.

• na pobočce Jungmannova najdete díla Marty Zbořilové tvořená pastelem, akrylem, olejem i tužkou.

• pobočku Holice oživují práce z projektu Rozkvetlá Holice (autoři jsou děti MŠ, žáci 2. stupně ZŠ Holice a senioři).

Fortoviny rekapitulují

Konec roku se nám blíží a tudíž nám dovolte, abychom vám všem popřáli krásné Vánoce, poklidné prožití svátečního období a šťastný Nový rok. Rádi bychom pomocí této foto rekapitulace zavzpomínali na letošní sezónu a připomněli si tak naše akce. Během roku u nás probíhali prohlídky pevnosti, kovářské a tkadlenecké kurzy, výtvarné dílny pro školy i veřejnost, ukázky prvních kinematografických zařízení s ukázkami prvních filmů, něko-

lik oslav, teambuildingů, večírků a svateb, historický jarmark, školení vojáků praporečického kurzu Vojenské akademie ve Vyškově a mnohé další ...

Na Fortu letos bylo opravdu živo a my se těšíme na další aktivity a události, které pro vás chystáme v dalším kalendářním roce. Pevně věřím že je na co se těšit.

Autor: Václav Andrš

FORT KŘELOV

Rodinný Penzion Majorka

Nově a stylově zrekonstruovaný secesní dům postavený Janem Husičkou v letech 1867–1872. Statek s konírnou býval ve své době nejkrásnějším domem v obci Slatinice. Manželé Husičkovi měli dceru Marii, která se po I. světové válce provdala za Františka Koudelku, důstojníka rakouské armády, který se narodil v nedalekých Drahanovicích. Marie Koudelková Husičková byla zvaná podle hodnosti svého manžela „Majorka“. Dnes je z bývalého statku stylový penzion, který svým návštěvníkům nabízí ubytování v šestnácti pokojích. Pro náročné klienty je připraveno VIP apartmá Pekárna, vybavené stylovým nábytkem a americkými kamny. Všem hostům je k dispozici společenská místnost a dále se v objektu penzionu nachází stylově zařízený prostor Pekárny. Oba tyto prostory lze využít pro firemní večírky, oslavy narozenin, rauty a jiné společenské

akce. Pro školení a semináře nabízí penzion vlastní vybavenou školicí místnost pro 40 osob.

Lázně Slatinice a. s.,
Slatinice 29, 783 42,
www.lazneslatinice.cz,
recepce@lazneslatinice.cz

Lázně Slatinice
A.D. 1526

Osm výjimečných dobrovolníků z Olomouckého kraje inspirovalo svými činy, získali cenu Křesadlo 2024

Z 33 nominovaných osob bylo v roce 2024 vybráno osm výjimečných dobrovolníků z Olomouckého kraje za jejich velkorysé dobrovolnické činy. Dobrovolníci si převzali cenu Křesadlo 2024 v úterý 10. prosince v Arcibiskupském paláci v Olomouci. Obsazených sedm kategorií zahrnuje oceněné, kteří se věnují sociálním službám, ekologickým aktivitám, humanitární pomoci, patří mezi dobrovolné hasiče, angažují se ve zdravotní oblasti či pořádají spolkové aktivity nebo věnují svůj čas dětem a mládeži.

Oceněnými jsou:

- za sociální oblast: Eva Drozdová a Radoslav Mather
- v kategorii děti, mládež a volnočasové aktivity: Michal Kubiček
- za spolkovou činnost: Vilém Zlámal
- za dobrovolné hasiče: Monika Petrová
- ve zdravotní oblasti: Samuel Kavi
- pomoc v humanitární a rozvojové činnosti: Stanislav Valášek
- za ekologické aktivity: Kateřina Ševčíková

S každým oceněným natočil kameraman Petr Kadlec krátké video, ve kterém je představena vykonávaná činnost, působnost a délka dobrovolné služby druhým. Medailonky jsou dostupné ke shlédnutí na YouTube.

V sociálních službách byly oceněny dvě osoby. Eva Drozdová, která navštěvuje seniory v Domově se zvláštním režimem v Šumperku, věnuje se dětem z dětského domova Ostrůvek a angažuje se i v dalších aktivitách, jako je založení kavárničky pro seniory nebo canisterapie. Ocenění v sociální oblasti získal i Radoslav Mather, který již 26 let pravidelně přináší radost v podobě hudebních aktivit pro obyvatele Chráněného bydlení v Chválkovicích a v domově seniorů POHODA Chválkovice.

Michal Kubiček si převzal ocenění v kategorii děti, mládež a rodina za svou intenzivní činnost v trénování, koordinaci a podpory mládežnického fotbalu ve fotbalovém klubu TJ Sokol Štítý. Za spolkovou činnost si odnesl oceně-

ní Vilém Zlámal, který se dlouhodobě věnuje zachování a obnově historických památek i kultury ve Štemberku, a rovněž se podílí na udržování česko-německých vztahů. V kategorii dobrovolných hasičů obdržela cenu Monika Petrová, která jako členka SDH Vrchoslavice, založila tým složený z chlapců s postižením, kteří se stali součástí hasičských závodů. Je rovněž klíčovou osobností při organizování hasičských akcí ve Vrchoslavicích, kde podporuje obecní i volnočasové aktivity.

Samuel Kavi si převzal ocenění v kategorii zdravotnictví za svou výjimečnou dobrovolnickou činnost v Hospici na Svatém Kopečku. Již čtyři roky každoročně věnuje přes 100 hodin energie a péče o umírající a lidi s duševním onemocněním. Ocenění humanitární a rozvojové pomoci obdržel Stanislav Valášek, který tři roky pomáhá Arcidiecézní charitě Olomouc, zejména v náročných a fyzicky vyčerpávajících úkolech. V rámci činnosti skladu při KACPU v Olomouci pomáhal s přijímáním, evidováním a distribucí materiálu pro ukrajinské uprchlíky. Poslední ocenění za ekologické aktivity získala Kateřina Ševčíková, která jako ornitoložka působí nejen v Olomouci. Svou prací se zasloužila o rozvoj ochrany ptáků a přírody a pro mnoho dětí i dospělých zůstává inspirací.

Další dobrovolníky oceníme opět za rok

Dobrovolníci, kteří působí v různých oblastech veřejného života, byli nominováni občany nebo organizacemi z celého Olomouckého kraje. Nominovat mohl úplně každý, kdo zná osobu hodnou takového významného ocenění. V příštím roce bude možné nominovat na cenu Křesadlo již popatnácté.

Slavnostním večerem provázela moderátorka Dita Vojnarová. Kulturní program v podobě hudebního vystoupení obstarala kapela ze ZUŠ Žerotín Mladá krev. Pohoštění zajistila firma Grand Catering. Hlavním partnerem udílení cen významným dobrovolníkům je Olomoucký kraj. Informace o ocenění úžasných počínů odvysílala TV Morava a Český rozhlas Olomouc.

Oceňování dobrovolníků cenou Křesadlo s organizačním zajištěním ze strany Maltéžské pomoci probíhalo i v Jihomoravském kraji, kde se ceny udílely letos pošesté.

Mgr. Karel Čapka

Wurmova 7, 779 00 Olomouc

PR a FR asistent vedoucího centra Olomouc, koordinátor projektu Moderní senior

+420 605 228 161

Přehled akcí ve Velké Bystřici – leden 2025

Město Velká Bystřice

Parádnice, DJ Johnny.
 • Hanácké Woodstock 2. 8. 2025 od 13 hod.: elektronicky na goout již můžete zakoupit vstupenky za cenu 450,- Kč je jen prvních 300 lístků!!!! Vystoupí Alice&Dan Bárta, Wohnout, Mňága a Žďorp a další. Tištěné vstupenky budou k dispozici od pátku 13. 12. 2024 v Kulturním a informačním centru Velká Bystřice.

Podrobnosti k akcím:

1. – 23. 1. (galeriezet, po – pá 8:30 – 17:00, so, ne zavřeno)

Martina Staňková: Tiger wanted – výstava obrazů
 Martina Staňková (*1974) je absolventkou malby na UM-PRUM. Postupným procesem abstrahování a zjednodušování, obtížně svou nutností ubírat až na dřev, ale zanechat to podstatné, se od stylizovaných figur a předmětů dostala

Předprodej vstupenek a rezervace míst v Kulturním a informačním centru Velká Bystřice, Zámecké náměstí 775, tel.: 734 236 502 (platba možná pouze v hotovosti):

• Městský ples 25. 1. 2025 od 20 hod., cena 300 Kč, k tanci a poslechu hrají Jamr's, CM

k základním geometrickým tvarům a důrazu na souvislé barevné plochy. Malířka je však zároveň i vypravěčkou. Ačkoliv dosáhla těch nejprostších tvarů, jako je trojúhelník, nevzdává se ve svých dílech příběhu, a geometrie tak není zdaleka jen prostým designem či ozdobou, nýbrž i no-

sitelkou poetických, občas trochu naivních příběhů.

3. 1. (galeriezet, pá 17:00 – 18:00)

Ivan a Lukáš Klánští: Slovanské tance pro 4 ruce

Při novoročním koncertu zahraje prof. Ivan Klánský se synem Lukášem výběr z Dvořákových Slovanských tanců v provedení pro 4ruční klavír. Vstupné 100 Kč, děti zdarma.

4. – 5. 1. (obchůzka městem, so, ne)

Tříkrálová koleda

„Začneme nový rok dobrým skutkem.“ Papírové koruny, tváře červené mrazem a nápis křídou K+M+B+2025. To si vybavíme, když se řekne Tři králové. I po Bystřici se vydají skupinky koledníků s kasičkami. Letos se dobročinná sbírka, která skrze biblické podobenství připomíná sílu lidské souznělosti koná už po pětadvacáté. Akce cyklu Hanácký rok v Bystřici. Koná se za finanční podpory Olomouckého kraje.

11. 1. (sál radnice v Tršicích, so 20:00)

Ples mikroregionu Bystřička

Přijměte pozvání na XV. Reprezentační ples obcí sdružených v mikroregionu Bystřička, který se tentokrát koná v Tršicích. K tanci i poslechu hraje Natálie Tichánková & 4GOOD. Můžete se těšit i na taneční vystoupení TK Olymp Olomouc, vystoupení

Přehled akcí ve Velké Bystřici – prosinec 2024

starostů a bohatou tombolu. Autobus pro svoz a rozvoz účastníků z členských obcí MRB zajištěn. Vstupné 200 Kč. Předprodej vstupenek a rezervace míst na OÚ Tršice, tel. 585 957 230

18. – 19. 1. (Hala Na Letné, so, ne 9:00 – 15:00)

Mezinárodní turnaj mladších žáků v házené

25. 1. (Hala Na Letné, so 9:00 – 17:00)

Honeywell Cup, turnaj v miniházené

25. 1. (galeriezet, so 17:00 – 18:00)

Božena Rossi: Uprostřed cesty, vernisáž – vernisáž výstavy obrazů
 Božena Rossi se narodila 14. 3. 1957 v Podbrezové. Studovala malbu u Jana

Blažka a Jana Gajdoše na Střední uměleckoprůmyslové škole v Uherském Hradišti v letech 1972-1976. Později pokračovala ve studiu u profesora Karla Součka na Akademii výtvarných umění v Praze.

V její maliřské tvorbě lze sledovat vývoj od klasických žánrových motivů k abstraktním a symbolickým strukturám, které často zpracovává technikou enkaustiky v jemných pastelových tónech. Postupně se přesunula k abstraktnímu vyjádření, kde hraje důležitou roli barva a samotný proces tvorby. Ve svých obrazech Božena Rossi hledá odraz všudypřítomné reality na podkladě vnitřní

meditativnosti. Výsledkem je jedinečná autorská intimní výpověď souznící s jemnou magickou ikonovostí výsledného díla. Je považována za představitelku současné české lyrické abstrakce a je členkou výtvarné skupiny Položená osmička. Jejím manželem je malíř, grafik a restaurátor Karel Rossi. Výstava potrvá do 27. 3. 2024.

25. 1. (Hotel Zámek, so 20:00 – 02:00)

Městský ples

Všechny prostory Hotelu Zámek budou žít reprezentačním plesem. K tanci i poslechu hrají: skupina JAMR'S, cimbálová muzika Parádnice a DJ. Bohatá tombola. O dobré jídlo a pití se postará personál Hotelu Zámek Velká Bystřice. Vstupné 300 Kč. Předprodej vstupenek a rezervace míst od 2. 1. 2025 v Kulturním a informačním centru Velká Bystřice, Zámecké náměstí 775, tel.: 734 236 502.

2. 2. (galeriezet, ne 18:00 – 19:00)

Duo Bohemia Bass

Petr Šporcl – violoncello, Eva Šašinková – kontrabas. Duo Bohemia Bass vzniklo v roce 1996. Netradiční spojení dvou smyčcových nástrojů s nejhlubším zvukem upoutá nejen sametovými tóny, ale především virtuózní obou umělců. Vstupné 100 Kč, děti zdarma.

PF 2025

Příjemné prožití Vánoc, zdraví a pohodu do roku 2025 přeje Komitét pro udržování památek z války roku 1866

božena rossi
uprostřed cesty

vázení milovníci umění,
 galeriezet vás srdečně zve na zahájení
 výstavy obrazů boženy rossi

vernisáž proběhne 25. 1. 2025 v 17 hodin
 v prostorách galeriezet (zámecké nám. 775, velká bystřice)

výstavu uvede jaroslaw sebastian pastuszak

výstava potrvá do 27. 3. 2025
 galeriezet je otevřená od pondělí do pátku 8.30–17.00 hodin,
 v sobotu a neděli zavřeno | www.galeriezet.cz

galeriezet Město Velká Bystřice

Oživlá řemesla

První expozice současného Muzea v Litovli byla otevřena v roce 2005 a od té doby tvoří stěžejní část stálé nabídky muzea. Prezentuje nástroje, řemeslné postupy a hotové výrobky nejrůznějších litovelských profesí – řezbáře, kováře, ševce, sedláře, cukráře, kadeřnice, řezníka, pradelky, švadlenky a dalších, které tvořily nedílnou součást života našich předků, a s přibývajícím věkem je stále poutavější a důležitější svou vypovídací hodnotou. Dnešní děti často s údivem hledí na způsob, jakým se dříve připravovala zmrzlina, žehlilo prádlo, zpracovávalo železo nebo podbíjely boty.

Téma expozice je nadčasové a ani po tolika letech od otevření neztratilo nic ze svého kouzla. Vybrané vystavené předměty je navíc možné si vlastnoručně vyzkoušet. Kromě příjemné atmosféry dýchající z každé řemeslné dílny, představuje skvělou dobovou kulisu pro pořádání každoročních jarmarků – Oživlá řemesla ve druhý svátek vánoční a Velikonoční

jarmark týden před velikonočními svátky. Litovelská řemesla jsou zdrojem poučení pro mladou generaci a nostalgických vzpomínek pro generace starší (www.muzeumlitovel.cz).

A tak na Štěpána ožily v litovelském Muzeu stylizované řemeslné dílničky přítomností jejich skutečných protagonistů, desítkami návštěvníků i hudebním uměním cimbálové muziky Hanácká mozeka pod uměleckým vedením Mgr. Ivety Navrátilové. Tato tradiční akce byla vítaným obohacením letošních vánočních svátků.

Foto: Dagmar Tichá

Olomouc třídí odpad,

Papír

Nebezpečné odpady

Nápojové kartony

Plasty

Sklo

- sbíráme,
- separujeme,
- recyklujeme

přidejte se také vy...

KULTURNÍ PŘEHLED • LEDEN 2025

Městské kulturní středisko Konice, příspěvková organizace • zámek, Kostelní 46, 798 52 Konice, tel.: 582 397 250, 601 590 007, e-mail: kultura@konice.cz

VÝSTAVY

Do 6. ledna / Zámecká galerie

Prodejní výstava obrazů, grafik a ikon doplněná vánoční výstavou

Václav Ježek – Anděl nikdy nespí

10. ledna – 7. února / Zámecká galerie

Prodejní výstava obrazů

Alena Kirklová a Radka Grycová

Vernisáž v pátek 10. ledna v 17.00 hodin

Vstupné dobrovolné / Přístup zajišťuje TIC Konice

KONCERTY

Středa 22. ledna v 18.00 hodin / Koncertní sál zámku

Pěvecký recitál

Radek Martinec – barytonista opery Nár. divadla

Ahmad Jafar Hedar – klavírista, zpěvák, pedagog
Vstupné: 150 Kč / Pro členy KPH Konice: 130 Kč / ZTP/P: -50% z uvedených cen / Žáci a učitelé ZUŠ: vstup zdarma

AKCE

Sobota 25. ledna v 19.30 / Kulturní dům Jesenec

30. ples farníků

Hudba: Merkur Konice / Pořádá KDU–ČSL v Konici

Velká soutěž o ceny • bohaté občerstvení

• slosovatelné vstupenky

Vstupné: 150 Kč / Vstup jen ve společenském oděvu
Svoz autobusem – trasa: Ochoz 19.00 – Budětsko 19.05 – Slavíkov 19.07 – Nová Dědina 19.10 – Štarnov 19.12 – Vyšehrad 19.15 – Konice autobusové stanoviště 19.20 – Konice Čerpační stanice 19.25 hodin.

Odvoz autobusem: 2.00 hodin

KNIHOVNY

Městská knihovna Konice (zámek Konice, 1. patro),

tel.: 582 396 487, www.konicka.knihovna.cz

Půjčovní doba: pondělí, středa, pátek: 9.00–11.00

a 11.30–16.00 hodin / Služba – balení knih

Křemeneč – půjčovní doba: pátek 16.00–17.30 hodin

Nová Dědina – půjčovní doba: středa 17.00–18.00 hodin

ZÁMEK KONICE

Turistické informační centrum / Muzeum řemesel Konicka, z. s.

Po – Pá: 9.00–12.30 a 13.00–16.00 hodin

Mimořádné prohlídky skupin osob zajistíme pouze na objednání, tel.: 582 334 987, 739 333 721 /

e-mail: icko.konice@seznam.cz

Prohlídkové trasy barokního zámku Konice a expozic Muzea řemesel Konicka, z. s., probíhají s průvodcem. Začátek

prohlídky je vždy v celou hodinu, kromě 12.00 hodin.

Poslední prohlídka je hodinu před ukončením otevírací doby. Minimální počet na prohlídku jsou 2 osoby. Doba

prohlídky trasy „A“ (expozice řemesel a komentovaná prohlídka zámku) je 45 minut. Trasa „B“ (expozice řemesel) 25 minut. Vstupenky zakoupíte v informačním centru. Nabízíme prodej suvenýrů a regionálních produktů. Vstup na aktuální výstavu do zámecké galerie je součástí prohlídkové trasy „A“ nebo samostatně – zajišťuje infocentrum.

Více informací: www.mekskonice.cz

KOMUNITNÍ CENTRUM

Pátek 10. 1. od 17.00 hodin / **Sousedský večer s filmem Poklad** (promítání od 19.00 hodin)

Čtvrtek 16. 1. v 17.00 hodin / **Muzikoterapeutický relaxační koncert** (pořádá ZUŠ Konice)

Úterý 28. 1. v 17.00 hodin / **Tajemství zdravého životního stylu** (přednáší Ing. Michal Bojko)

Podrobnosti k jednotlivým akcím najdete na plakátech.

Pravidelné aktivity v Komunitním centru:

Pondělí 16.15 hodin – jóga s Michaelou / Pondělí 18.00 hodin – cvičení pro ženy I.

Středa 17.00 hodin – cvičení pro ženy II. / Středa 18.00 hodin – jóga s Danou

Aktuální pravidelné i připravované aktivity komunitního centra sledujte na webových stránkách města Konice, Facebooku a nástěnce v podatelně MěÚ.

Kontakt: Vrchlického 386, Konice / Mgr. Jitka Klemsová, DiS / tel.: 702 269 964 / e-mail: jitka.klemsova@konice.cz

KAŽDÁ PROMĚNA MÁ SVŮJ CÍL.

MUZEUM KOČÁŘŮ

WWW.HISTORICKEKOCARY.CZ

Cechy pod Kosířem

TY NEJLEPŠÍ PROMĚNY V ROCE 2025 VÁM PŘEJE ZA MUZEUM KOČÁŘŮ VÁGLAV OBR.

Dříve a nyní

Česká republika v posledních desetiletích v žebříčcích životní úrovně a hospodářství spíše stoupala nahoru. Zejména v posledních dvou letech se ale trend obrátil a postavení země mezi ostatními klesá. Česká republika zažívá v současnosti v porovnání s ostatními státy ve čtyřech z pěti sledovaných ukazatelů životní úrovně a ekonomiky dosud největší úpadek od svého založení v roce 1993. Česko v posledních letech klesá v ukazatelích „index lidského rozvoje“, „hrubý domácí produkt na obyvatele“, „nejbezpečnější země“ a „průměrná délka života“. Vzestup sice zaznamenává v ukazatelích „bohatství na obyvatele“, ale i zde to má určitá „ale“.

BOHATSTVÍ NA OBYVATELE (ALLIANCE ANZ) (2023)

Studie „Allianz Global Wealth Report“ analyzuje bohatství domácností v 57 světových zemích. Uváděná finanční aktiva netto zahrnují finanční hodnotu veškerého movitého a nemovitého majetku minus dluhy. Česko má v roce 2023 oproti roku 2020 o 2 příčky lepší postavení, reálně však jen o jednu (posun před Portugalsko), protože za rok 2023 nebyl hodnocen Izrael, který je jinak stabilně před Českem. Příčinou tabulkového vzestupu bohatství v přepočtu na 1 obyvatele může být do určité míry i vzestup cen nemovitostí v naší zemi, který znamená statistické zbohatnutí všech majitelů nemovitostí.

POŘADÍ v roce 2023 (Report 2024):

1. USA, 2. Švýcarsko, 3. Dánsko, 4. Singapur, 5. Tchaj-wan, 6. Nový Zéland, 7. Švédsko, 8. Kanada, 9. Nizozemí, 10. Belgie, 11. Austrálie ... 13. UK (Velká Británie) ... 14. Itálie ... 16. Francie ... 18. Německo ... 24. Česko ... , 55. Argentina, 56. Indonésie, 57. Pákistán.

ROZDÍLY 2020 - 2023:

Největší vzestup: Kazachstán (10 pozic, dříve 57., nyní 47.).
Největší sestup: Malajsie (5 pozic, dříve 35., nyní 40.).

ČESKO:

2012 - 2015: Sestup 2 poz. (dříve 26., nyní 28.)
2015 - 2020: Vzestup 2 poz. (dříve 28., nyní 26.)
2020 - 2023: Vzestup 2 poz. (dříve 26., nyní 24.)

GPI - NEJBEZPEČNĚJŠÍ ZEMĚ SVĚTA (2024)

Globální index míru (anglicky Global Peace Index, GPI) je bodové hodnocení relativní pozice národní a regionální mírumilovnosti. Index zkoumá tři hlavní témata: úroveň bezpečnosti ve společnosti, rozsah domácích a mezinárodních konfliktů a míru militarizace. Poprvé od roku 2008 naše země ve srovnání s ostatními v posledních čtyřech letech padá v žebříčku dolů.

POŘADÍ v roce 2024:

1. Island, 2. Irsko, 3. Rakousko, 4. Nový Zéland, 5. Singapur, 6. Švýcarsko, 7. Portugalsko, 8. Dánsko, 9. Slovinsko, 10. Malajsie, ... 12. Česko ... 20. Německo ... 27. Slovensko ... 33. Itálie ... 34. UK (Velká Británie) ... 86. Francie ... 132. USA ... 161. Jižní Súdán, 162. Súdán, 163. Jemen.

ROZDÍLY 2020 - 2024:

Největší vzestup: Uzbekistán (43 pozic, dříve 103., nyní 60.).
Největší sestup: Ekvádor (40 pozic, dříve 90., nyní 130.).

ČESKO:

2008 - 2015: Vzestup 7 poz. (dříve 17., poté 10.)
2015 - 2020: Vzestup 2 poz. (dříve 10., nyní 8.)
2020 - 2024: Sestup 4 poz. (dříve 8., nyní 12.)

HDP NA OBYVATELE (2023)

Hrubý domácí produkt (HDP) je finální celková peněžní hodnota statků a služeb vytvořená za dané období na určitém území. Tento ukazatel se používá v makroekonomii pro určování výkonnosti ekonomiky států. V mezinárodních srovnáních se také používá HDP na obyvatele (HDP na hlavu). Naše země v posledních třech letech znatelně v pořadí zemí klesá dolů.

POŘADÍ v roce 2023:

1. Lucembursko, 2. Irsko, 3. Singapur, 4. Macao (Čína), 5. Katar, 6. Spojené arabské emiráty, 7. Švýcarsko, 8. San Marino, 9. USA, 10. Norsko ... 22. Německo, 23. Austrálie ... 30. UK (Velká Británie) ... 33. Itálie ... 41. Česko ... 189. Středoafrická republika, 190. Burundi, 191. Jižní Súdán.

ROZDÍLY 2020 - 2023:

Největší vzestup: Libye (58 pozic, dříve 134., nyní 76.).
Největší sestup: Palau (21 pozic, dříve 87., nyní 108.).

ČESKO:

2000 - 2010: Sestup 2 poz. (dříve 44., nyní 46.)
2010 - 2020: Vzestup 10 poz. (dříve 46., nyní 36.)
2020 - 2023: Sestup 5 poz. (dříve 36., nyní 41.)

INDEX LIDSKÉHO ROZVOJE (HDI) (2022)

Index lidského rozvoje (anglicky Human Development Index, HDI) sleduje jako ukazatele životní úrovně očekávanou délku života, vzdělání a hrubý národní příjem. Poprvé od roku 1990 naše země ve srovnání s ostatními v posledních třech letech padá v žebříčku dolů.

POŘADÍ v roce 2022 (HDI Report 2023/2024):

1. Švýcarsko, 2. Norsko, 3. Island, 4. Hongkong (Čína), 5.-6. Dánsko, 5.-6. Švédsko, 7.-8. Německo, 7.-8. Irsko, 9. Singapur, 10.-11. Austrálie, 10.-11. Nizozemí ... 15. UK ... 20.-21. USA ... 28. Francie ... 30. Itálie ... 32. Česko ... 191. Středoafrická republika, 192. Jižní Súdán, 193. Somálsko.

ROZDÍLY 2019 - 2022:

Největší vzestup: Guyana (27 pozic, dříve 122., nyní 95.).
Největší sestup: Surinam (27 pozic, dříve 97., nyní 124.).

ČESKO:

1990 - 2000: Vzestup 1 poz. (dříve 31., nyní 30.)
2000 - 2010: Vzestup 2 poz. (dříve 30., nyní 28.)

Dříve a nyní

2010 - 2019: Vzestup 1 poz. (dříve 28., nyní 27.)
2019 - 2022: Sestup 5 poz. (dříve 27., nyní 32.)

ŽIVOT: PRŮMĚRNÁ DÉLKA ŽIVOTA (2022)

Průměrná délka života činila v roce 2022 v České republice 79,03 roků. Toto nás řadilo na 41. místo na světě. V roce 1960 byla naše země na 11. místě na světě, tedy prakticky téměř ve světové špičce. Od té doby však šlo dlouho vše jen k horšímu. V roce 1965 to už bylo 24. místo a v roce 1970 už 39. místo. V té době (i v souvislosti s obsazením naší země sovětskými vojsky) došlo dokonce ke snížení průměrné délky života (na necelých 70 let), což se stává jen v období velmi závažných negativních událostí – průměrná délka života všude většinou stoupá. Náš pád v žebříčku pokračoval i v dalších letech, takže v roce 1980 už jsme byli 45. a v roce 1990 na 51. místě. Od té doby ovšem nastal opět pomalý vzestup. V roce 2000 jsme byli 40. a v roce 2020 na 35. místě. V dalších letech však opět pořadí naší země klesá a to až na současné 41. místo ve světě. Průměrná délka života na světě v roce 2022 byla 72,00 let (zatímco v roce 1960 to bylo 52,58 let). Poprvé od konce socialismu naše země ve srovnání s ostatními v posledních několika letech padá v žebříčku dolů.

POŘADÍ v roce 2022:

1. Macao (Čína), 2. Japonsko, 3. Hongkong (Čína), 4. Švýcarsko, 5. Austrálie, 6. Švédsko, 7. Španělsko, 8. Irsko, 9. Lucembursko, 10. Itálie, 10. Singapur ... 19. UK ... 29. Rakousko ... 31. Německo ... 41. Česko ... 51. USA ... 55. Slovensko ... 187. Nigérie, 188. Lesotho, 189. Čad.

ROZDÍLY 2020 - 2022:

Největší vzestup: Grenada (45 pozic, dříve 110., nyní 65.).
Největší sestup: Libanon (42 pozic, dříve 38., nyní 80.).

ČESKO:

1960 - 1980: Sestup 34 poz. (dříve 11., nyní 45.)
1980 - 2000: Vzestup 5 poz. (dříve 45., nyní 40.)
2000 - 2020: Vzestup 5 poz. (dříve 40., nyní 35.)
2020 - 2022: Sestup 6 poz. (dříve 35., nyní 41.)

Další zajímavá čísla (volby a sport):

VOLBY PO 100 LETECH. VŠECHNO JE JINAK. NEBO NE?
Zajímavá skutečnost je vidět, když se porov-

nají výsledky voleb v Česku a Velké Británii (UK) před sto lety a nyní. Zatímco v Británii vypadá i po sto letech vše přibližně stejně, u nás je vše úplně jinak.

UK 1922: 1. Conservative 38,5%; 2. Labour 29,7%; 3. LD 28,8%.
UK 2019: 1. Conservative 43,6%; 2. Labour 32,2%; 3. LD 11,5%.

ČESKOSLOVENSKO 1920: 1. Československá sociálně demokratická strana dělnická 25,7% (74); 2. Československá strana lidová a Slovenská ľudová strana 11,3%; 3. Německá sociálně demokratická strana dělnická 11,1%; 4. Republikánská strana československého venkova 9,7%; 5. Československá strana socialistická 8,1%.

ČESKO 2021: 1. SPOLU (ODS + KDU-ČSL + TOP 09) 27,78%; 2. ANO 27,13%; 3. Piráti + STAN 15,60%; 4. SPD 9,56% (20); 5. Přísaha Roberta Šlachty.

Odkazy na volby CZ: <https://kt-vyvoj.estranky.cz/clanky/cesky/volby.html>
Odkazy na volby UK: <https://kt-vyvoj.estranky.cz/clanky/english/elections.html>

SPORT - MISTŘI SVĚTA

Počet titulů mistra světa v různých sportech (v závorce).

MUŽI:

BASKETBAL (1950 - 2023) 1.-2. USA (5), Srbsko (Jugoslávie) (5), 3. Rusko (Sovětský svaz) (3)...
FLORBAL (1996 - 2024) 1. Švédsko (10), 2. Finsko (5).
FOTBAL (1930 - 2022) 1. Brazílie (5), 2.-3. Německo (4), Itálie (4), 4. Argentina (3)...
HÁZENÁ (1938 - 2023) 1. Francie (6), 2.-3. Švédsko (4), Rumunsko (4) ... 8.-10. Česko (Československo) (1)...

KRIKET (1975 - 2023) 1. Austrálie (6), 2.-3. Indie (2), Západní Indie (2)...
LEDNÍ HOKEJ (1920 - 2024) 1. Kanada (28), 2. Rusko (Sovětský svaz) (27), 3. Česko (Československo) (13), 4. Švédsko (11), 5. Finsko (4), 6. USA (2), 7.-8. Slovensko (1), UK (Velká Británie) (1).
POZEMNÍ HOKEJ (1971 - 2023) 1. Pákistán (4), 2.-4. Nizozemí (3), Austrálie (3), Německo (3)...

RAGBY (1987 - 2023) 1. Jihoafrická republika (4), 2. Nový Zéland (3), 3. Austrálie

(2)...
TENIS (Davis Cup) (1900 - 2023) 1. USA (32), 2. Austrálie (28), 3.-4. Francie (10), UK (Velká Británie) (10)... 7.-9. Česko (Československo)...
VOLEJBAL (1949 - 2022) 1. Rusko (Sovětský svaz) (6), 2. Itálie (4), 3.-4. Brazílie (3), Polsko (3), 5. Česko (Československo) (2)...

ŽENY:

BASKETBAL (1953 - 2022) 1. USA (11), 2. Rusko (Sovětský svaz) (6)...
FLORBAL (1997 - 2023) 1. Švédsko (11), 2. Finsko (2), 3. Švýcarsko (1).
FOTBAL (1991 - 2023) 1. USA (4), 2. Německo (2), 3.-5. Norsko (1), Japonsko (1), Španělsko (1).

HÁZENÁ (1957 - 2023) 1. Rusko (Sovětský svaz) (7), 2.-3. Norsko (4), Německo (4)...
Česko (Československo) (1)...

KRIKET (1973 - 2022) 1. Austrálie (7), 2. Anglie (4), 3. Nový Zéland (1).

LEDNÍ HOKEJ (1990 - 2024) 1. Kanada (13), 2. USA (10).

POZEMNÍ HOKEJ (1974 - 2022) 1. Nizozemí (9), 2.-4. Argentina (2), Austrálie (2), Německo (2).

TENIS (Federation Cup, Billie Jean King Cup) (1963 - 2023) 1. USA (18), 2. Česko (Československo) (11), 3. Austrálie (7), 4.-5. Španělsko (5), Rusko (Sovětský svaz) (5)...

VOLEJBAL (1952 - 2022) 1. Rusko (Sovětský svaz) (7), 2.-3. Japonsko (3), Kuba (3)...
<https://kt-vyvoj.estranky.cz/clanky/cesky/sport.html>

ODKAZY NA INTERNET:

Dříve a nyní: <https://kt-vyvoj.estranky.cz/clanky/cesky/drive-a-nyni.html>
Facebook: <https://www.facebook.com/profile.php?id=100076924968520>
Instagram: https://www.instagram.com/kt_vyvoj/

Autor: Karel Tichý

Vážení členové a příznivci Koruny České,

dovolujeme si Vás pozvat na slavnostní mši svatou za našeho legitimního krále, Jeho císařskou a královskou Výsost Karla Habsbursko-Lotrinského. Mše svatá se koná u příležitosti jeho 64. narozenin a to v sobotu 11. ledna 2025 v 16:30 hodin v chrámu Nanebevzetí Panny Marie ve Strážnici.

Mši svatou bude celebrovat P. Mgr. Jan Šimoník. Následovat bude společná večeře v nedaleké restauraci.

Spolek pro obnovu Českého království, Sdružení moravských monarchistů a Koruna Česká pořádá u příležitosti jeho 64. narozenin Slavnostní setkání, které proběhne 11. ledna 2025 od 16.00 hod. v Rytířském sále zámku Brandýs nad Labem. Všechny upřímné činitele arcivévody Karla Habsbursko-Lotrinského srdečně zveme.

S pozdravem

Martin Váňa
generální sekretář

*Hle, blíží se dni – praví Hospodin – kdy vzbudím Davidovi zákonitý výhonek, krále, který bude panovat moudře a konat právo a spravedlnost na zemi.
Jer 23,5-8*

Radostné a nadějeplné prožití svátku Narození Páně
a mnoho Božího požehnání v nadcházejícím roce

MMXXV

přeje Koruna Česká

Toto číslo vyšlo s podporou Lékárny U černého orla v Prostějově

Časopis vychází s podporou Koruny České

zelení A DOBA – měsíčník zelených hnutí

Vydává Zelený kruh Olomouc. Náklad 2 500 výtisků. Uzávěrka 15. dne v měsíci.
Šéfredaktor MUDr. Pavel Andrš, výtvarný redaktor Jiří Komár Jurečka
Redakce: V Kotlině 4, 779 00 Olomouc, tel./fax: 585 436 926
e-mail: zeleny.kruh.ol@mybox.cz, http://www.zelenykruholomouc.cz
Objednávky na adrese redakce.

Registrováno referátem kultury OkÚ Olomouc pod číslem MK ČR E 12634.
Podávání novinových zásilek povoleno Českou poštou, s. p., Odštěpným závodem Severní Morava, č. j.: 543/97 - p/1 ze dne 10. 2. 1997

adresát:

Tištěnou verzi tiskneme na recyklovaném papíře běleném bez použití chlóru